

MUSIAD

BİRLEŞME VE DEVRALMALAR
KOMİTESİ

ÇALIŞTAY RAPORU

TAKDİM

Abdurrahman Kaan
MÜSİAD Genel Başkanı

Değerli Üyelerimiz,

MÜSİAD olarak, bir araya gelerek birlik oluşturmanın, beraber yol alarak güçlenmenin önemini biliyor, tüm adımlarımızı bu temel bilgiyle atıyoruz ve üyelerimizle ilişkilerimizi bu doğrultuda şekillendiriyoruz. Üyelerimiz arasındaki ve iş dünyasındaki ortaklık kültürünü geliştirebilmek adına yoğun çalışmalar yürütüyoruz. Buradan yola çıkarak, yeni iktisadi mimaride özellikle yurtdışında üçüncü nesile aktarılamayan ancak marka değeri yüksek firmaların Türk yatırımcı ile buluşmasını sağlamak; aynı şekilde Türk firmaların büyüme anlamında tek çatı altında toplanarak farklı bir yatırım ve ortaklık modeline evrilmesini sağlamak hedefi ile Birleşme ve Devralmalar Komitesi'ni kurduk.

Tazelenme Süreci kapsamında yenilikçi projelere verdiğimiz önemi ve yaptığımız çalışmaları yoğunlaştırdık ve bu çerçevede MÜSİAD Invest/Yatırım adında bir yapılanmayı hayata geçirdik. MÜSİAD Invest çatısı altında yer alan ve gayrimenkul, turizm ve enerji yatırımlarını inceleyen 3 komitenin yanı sıra B&D komitesinin, Türkiye'ye ve iş dünyamıza yapacağı katkılarının büyük olacağına inanıyoruz.

B&D komitemiz tarafından organize edilen ve birleşme ve devralma süreçlerinde ufuk açıcı bilgiler içeren MÜSİAD Birleşme ve Devralmalar Çalıştayı'na ilişkin hazırlanan raporu sizlerin istifadesine sunuyoruz. Raporun, hayırlı ve bereketli işlerin gelişimine katkı sunması dileğiyle, bu kıymetli yayında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

ÖNSÖZ

Tevfik Dönmez

Birleşme ve Devralmalar Komite Başkanı

Kıymetli MÜSİAD Üyeleri,

Birleşmenin, bir araya gelmenin, birikimlerimizi sağ kolumuzun güçlü olduğu alanlarda geliştirmenin, güvene dayalı ortaklıklarımızın işe, kazanca ve berekete dönüşmesinin arifesinde hazırladığımız MÜSİAD Birleşme ve Devralmalar çalıştay raporunu sizlerle paylaşmanın sevincini ve gururunu bir arada yaşıyoruz.

Birleşme ve Devralmalar Komitemiz siz çözüm ortaklarımıza şirket birleşme ve devralmaları noktasındaki her süreçte yol gösterici olmak için kolları sıvadı. Ayrıca Komitemiz çeşitli Birleşme ve Devralmalar işlemleri ile ilgilenmiş ve Türkiye’de yatırım yapan ve faaliyet gösteren birçok çok uluslu şirketin ülkemizdeki Türk şirketleri ile olan işbirliklerinde mafsalsal işlevi görecektir.

Şirket birleşmeleri ve devralmalar konusunda uzmanlaşmış komite yürütme kurulumuz birleşme veya devralmalar süreçlerinizde şirketiniz için katma değer sağlamayı amaçlamaktadır.

Çalıştay raporumuz sivil toplum kuruluşları içerisinde bir ilki ortaya koymaktadır. Rapor, milli ve yerli bir çalışma olması özelliğiyle bizlere ayrı bir anlam heyecan ve sorumluluk da yüklemektedir.

Çalıştay raporumuzun içerisinde komitemizin misyonundan vizyonuna, birleşme ve devralmalar işlem , tür ve farklarından alanındaki işlevler ve literatür çalışmalarına, süreçte dikkat edilmesi gereken hususlardan bunların hakkındaki görüş ve önerilere, birleşme ve devralmalar süreçlerini ilgilendiren, ilginizi çekeceğini umduğumuz sunumlardan komitenin titizlikle hazırladığı MOU (Kurumsal İyi Niyet ve İşbirliği Sözleşmesi) ve şirket bilgi anketine kadar bir çok ayrıntıyı tüm detaylarıyla bulabileceğiniz göz aydınlığı bir çalışmayı ortaya koymaya gayret ettik.

Çalışmaktan zevk aldığın bu komiteyi tavsiye eden ve çalışma sürecinde de engin bilgi ve birikimini esirgemeyen kıymetli MÜSİAD Genel Başkanım Abdurrahman Kaan’a, MÜSİAD Yatırım, Yerel ve Global üst kurul başkanlarımıza, genel sekreterimize yine bu süreçte Çalıştay raporunun ortaya çıkmasına katkı sunan Birleşme ve Devralmalar Komite yürütme kurulu üyelerine, Dr. Sabri Öz’e ve danışmanlarımıza ayrı ayrı teşekkürü bir borç bilirim.

BİRLEŞME VE DEVRALMALAR KOMİTESİ ÇALIŞTAY RAPORU

Tarih	11 Mart 2021
Yer	MÜSİAD Genel Merkez/ZOOM
Saat	10:00 – 16:00
No	01
Birleşme ve Devralmalar Komitesi Başkanı	Tevfik Dönmez
Komite Başkan Yardımcısı	Murat Bayizit, Mustafa Aydemir, Mehmet Üçüncüoğlu
Komite Üyeleri	Harun Kaynak, Ali Emre Ak, Hidayet Günay, Gökhan Temur, Yunus Kaya, Seyit Ahmet Polatcan, Hasan Eminoğlu
Komite Danışmanları	Sabri Öz, Ayşe Mehtap Ekinci
Genel Sekreter Yardımcısı	Mehmet Akif Altan
Dış İlişkiler Yönetici Yardımcısı	Yasin Yetişmiş
Katılanlar	Tevfik Dönmez, Murat Bayizit, Harun Kaynak, Mehmet Üçüncüoğlu, Mustafa Aydemir, Ali Emre Ak, Hidayet Günay, Yunus Kaya, Hasan Eminoğlu, Duran Tok, Sabri Öz, Abubekir Salim, İzzet Darendereli, Abdullah Anık, Mustafa Güneş, Yavuz Özdemir, Ali Güzeldağ, Halit Kerim, Mahmut Fudayl Ataman, Necmettin Öner, Gökhan Tiryaki, Turgay Tavan, Ali Koç, Ahmed Abazi

İÇİNDEKİLER

1. ÇALIŞTAY PROGRAMI HK.
2. ÇALIŞTAY PROGRAM AKIŞI VE GÜNDEMİ
 - I. BİRLEŞME VE DEVRALMALAR KOMİTESİ HK.
 - II. Misyon
 - III. Think Global Act Local
3. BİRLEŞME VE DEVRALMA İŞLEMLERİ
 - I. BİRLEŞME
 - II. DEVRALMA
 - III. FARKLARI
 - IV. TANIMLAR VE NOTLAR
 - a. Niyet Mektubu
 - b. Due Dilligence
 - c. Rekabet Kurulu İzni:
4. BİRLEŞME VE DEVRALMA KOMİTESİ İŞLEVLERİ VE LİTERATÜR
5. BİRLEŞME VE DEVRİLERDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR
 - I. Vergili Birleşme
 - II. Vergisiz Birleşme
6. KOMİTE ÇALIŞMA ALANLARI HAKKINDA GÖRÜŞ VE ÖNERİLER
7. KOMİTE FAALİYET ÖNERİLERİ
8. YURTDIŞI FAALİYETLERİ İLE İLGİLİ ÖNERİLER
9. KOMİTE KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN SUNUMLAR
 - Şirket Konsorsiyumu Sunumu/ Ali Emre Ak
 - I. Şirket Konsorsiyumu Sunumu/ Ali Emre Ak
 - II. Geleceği Planlamak Sunumu/ Harun Kaynak
 - III. Şirketler Anketi /Yunus Kaya
10. Tasarruf Finansman Şirketleri
11. İyi Niyet ve İşbirliği Anlaşması (MoU)
12. Memorandum of Understanding (MoU) on Cooperation

ÇALIŞTAY PROGRAMI HK.

- **11 Mart 2021 Perşembe** günü 16.00-10.00 saatleri arasında **MÜSİAD Genel Merkez**'de ve eş zamanlı olarak ZOOM üzerinden katılım gerçekleştirilen çalıştay programında aşağıda belirtilen gündemler görüşülmüştür.
- Açılış aynı zamanda program moderatörü olan **Murat Bayazit** tarafından yapılmıştır. Akabinde, Birleşme ve Devralmalar Komite Başkanı **Tevfik Dönmez** tarafında selamlama konuşması yapılmıştır. Devamında, katılımcılar arasında tanışma devam etmiştir. Komite çalışmalarının görüşülmesi ile öğle arası verilmiştir.
- Öğle yemeği sonrasında ikinci oturum başlamıştır. İkinci oturumun ile gündemi olan **"Komite hakkında görüş ve önerilerin görüşülmesi"** konusu ZOOM üzerinden katılan ve toplantı salonunda katılımcı olarak bulunan üyelere söz verilerek işlenmiştir.
- İkinci gündem ise **"Şirket Konsorsiyumları"** sunumu olmuştur. Sunum, komite üyesi **Ali Emre Ak** tarafından gerçekleştirilmiş, soru-cevap şeklinde tamamlanmıştır.
- **"Geleceği Planlamak"** sunumu komite üyesi **Harun Kaynak** tarafından gerçekleştirilmiştir. Şirket kuruluşlarında dikkat edilmesi gereken hususlar katılımcılara aktarılmıştır.
- Son gündem ise **"Finansal Bilgi Anketi"** sunumu olmuştur. Sunum komite üyesi **Yunus Kaya** tarafından yapılmış ve içerik katılımcıların görüşlerine sunulmuştur.
- Çalıştay programı, kapanış konuşmaları ve aile fotoğrafı ile son bulmuştur.

ÇALIŞTAY PROGRAM AKIŞI VE GÜNDEMİ

Moderatör: Murat BAYİZİT (Birleşme & Devralmalar Komite Başkan Yardımcısı)

- 10.00-10.05 Açılış **(Murat BAYİZİT)**
- 10.05-10.15 Selamlama Konuşması **(Tevfik DÖNMEZ-Birleşme & Devralmalar Komite Başkanı)**
- 10.15-10.30 Tanışma **(Komite Üyeleri)**
- 10.30-13.00 Birleşme & Devralmalar Komitesi Çalışmalarının Görüşülmesi, **(Komite Üyeleri)**
 - Vizyon
 - Misyon
 - Kapsam
 - Faaliyetler
 - Finans Yönetimi
 - Etik Hususlar
- 13.00-13.30 Öğle Yemeği **(Yer: Konferans Salonu)**
- 13.30-14.00 Öğle Namazı **(Yer: Kat B1 Mescit)**
- 14.00-15.00 Komite hakkında görüş ve önerilerin görüşülmesi **(Komite Üyeleri ve Katılımcılar)**
- 15.00-15.20 Şirket Konsorsiyumları-Sunum **(Ali Emre AK)**
- 15.20-15.40 Geleceği Planlamak-Sunum **(Harun KAYNAK)**
- 15.30-15.50 Finansal Bilgi Anketi-Sunum **(Yunus KAYA)**
- 15.50-16.00 Kapanış ve Aile Fotoğrafı

BİRLEŞME VE DEVRALMALAR KOMİTESİ HK.

MİSYON

Türk şirketlerinin dünya ticaretinden daha fazla pay alabilmelerini teminen, işletmelerin büyüklüğünü ve niteliğini arttırmak, ölçek ekonomileri nedeniyle maliyetlerini azaltmak ve finansmana erişimi kolaylaştırmak için ortak akıl oluşturmak, yüksek teknoloji üretim altyapısına sahip, sürdürülebilir küresel Türk şirketlerinin ortaya çıkmasına katkı sağlamaktır.

VİZYON

Yüksek ahlak, yüksek teknoloji, insani finans, ortak akıl, güç birliği kavramlarına bağlı şirketlerimizin birleşmelerine ve başka şirketleri devralmalarına öncülük etmektir.

Think Global , Act Local!

- 1 -** Marka ve işletme değeri bakımından elverişli ancak gerek yönetsel sıkıntılar gerekse gelecek nesillere aktarılamaması nedeniyle zor durumdaki firmaların daha büyük firmalarca devralma faaliyetlerini izlemek veya firmalara bu hususta destek vermek.
- 2 -** Yabancı yatırımcıların Türk firmalarına olan ilgisini kanallize etmek, uygun firmayı uygun yatırımcı ile buluşturmak ve bunun için veri tabanları oluşturmak.
- 3 -** CBYO kapsamında INVEST in TURKEY politikasının maddelerinden olan yabancı yatırımcıların Türk firmaları ile ortaklıklar kurmaları faaliyetlerinde MÜSİAD adına çalışarak katkıda bulunmak.
- 4 -** Ortaklık ve iş birliği kültürünün canlandırılmasını sağlamak, büyük kapsamlı projeler için birbirini tamamlayan firmaları konsorsiyumlar halinde bir araya getirmek ve projelerin gerçekleşmesini sağlamak.
- 5 -** Mali açıdan zor durumda olan ancak gelecek vaat eden katma değeri yüksek ya da yükseltilebilir firmaları tespit ederek bunların muadili diğer firmalar ile bir araya getirerek daha geniş hacimli üretimleri destekleyecek firma birleşmelerinin önünü açmak.

- 6 -** MÜSİAD üyeleri başta olmak üzere birleşme ve devralmalara uygun firma envanterleri çıkarmak ve sektörlerle göre bunların ayrıştırmalarını yapmak.
- 7 -** Yıkıcı ve kritik teknolojileri takip etmek, bu alanlarla ilgili projeler oluşturmak, projeleri yatırım fırsatlarına çevirecek çalışmalar yapmak.
- 8 -** Devlet tarafından yatırımı yapıp verimli işletilemeyen yerleri değerlendirmek için projeler oluşturmak, bu projeleri yatırıma dönüştürmek amacıyla çalışma yapmak.
- 9 -** Şirketlerimizin mali açıdan daha güçlü hale gelmesi, rekabetçi ortamda bir adım öne geçen bir yapıya kavuşmaları için uygun duruma gelenlerin halka arzına destek olmak ya da halka arz olmak isteyenleri uygun duruma getirmek.
- 10 -** Yerelde ve küresel çapta muhatap kurum ve kuruluşlar ile iş birliği geliştirilebilir ortak anlaşmalar yapmak.
- 11 -** MÜSİAD üyelerinin sektörel dağılımına uygun yol haritası hazırlamak.
- 12 -** Saha gücünün arttırılmasına yönelik sektörel kümelenme ve birleşme çalışmaları yapmak.
- 13 -** Model bir çalışma ve bölge belirlenerek sonuç odaklı, örnek gösterilecek çalışmalar yapmak.

Bu kapsam dışında yatırımı geliştirme ana çerçevesi içinde Komite içeriğine katkı sağlamak ve yeni alanlar eklemek Komite Başkanı ve Üst Kurul Başkanı'nın uhdesi altındadır.

BİRLEŞME VE DEVRALMA İŞLEMLERİ

I. BİRLEŞME

Birleşme ile iki veya daha fazla şirket, tek bir şirket altına girmektedir. Örneğin A şirketi ve B şirketinin birleşmeleri durumunda, B şirketi ortadan kalkıp A şirketi B şirketinin mallarını devralacaktır. Ayrıca külli halefiyet prensibi çerçevesinde birleşen şirketin tüm malvarlığının yanında borçları da diğer şirkete geçecektir. Birleşme neticesinde birleşen şirketin hissedarları diğer şirketin otomatik hissedarı olacaktır. Birleşme, iki Türk şirket arasında gerçekleşmelidir.

Yabancı bir şirket Türkiye’de bir şirket ile birleşmek isterse bu işlem, Türkiye’de bir şirket kurmak suretiyle yapılabilir. Birleşme işleminin aşamaları **(i)** Birleşme sözleşmesinin oluşturulması; **(ii)** Birleşme raporunun hazırlanması; **(iii)** Gereken şirketler için Ticaret Bakanlığı’ndan gerekli izinlerin alınması; **(iv)** Birleşme evrakının hissedarların incelemesine sunulması; **(v)** Birleşme hissedarlarının onayının alınması; **(vi)** İlgili tüm işlemlerin ticaret siciline tescil ve ilan edilmesi aşamalarından oluşmaktadır.

İlk olarak birleşmek isteyen şirketlerin yönetim kurulları tarafından, hissedarlık değişimi oranı, hissedarlara verilecek haklar, varsa denkleştirme ve ayrılma akçesini içerecek şekilde birleşme sözleşmesi hazırlanır. Ardından, birleşmek isteyen şirketlerin yönetim kurulları tarafından, birleşmenin amacı, sonuçları, şirketlerin değerlemesinin nasıl yapıldığı, sermaye artırımının miktarı, yeni hissedarlara hangi hakların tanındığı, değişik türde şirketler birleşiyorsa yeni şirketin türü bakımından getirdiği değişiklikler, birleşmenin işçiler ve alacaklılar üzerindeki etkilerini vb. konuları içeren bir birleşme raporu hazırlanır. Şirketler bağımsız denetlemeye tabii ise denetleme yapılır. Birleşme Sözleşmesi, Birleşme Raporu, varsa Denetleme Raporu, 3 yıllık finansal bilançolar, şirketlerin özvarlıklarının tespitine ilişkin rapor, birleşen şirketlerin hissedarlarının incelemesine sunulur. İncelemenin ardından birleşme kararı birleşmenin tarafı olan şirketlerin hissedarlarının onayın sunulur. Onaylanması akabinde bu kararların tescil ve ilanı için ticaret sicil müdürlüğüne başvurulur. Tescil ile birlikte birleşen şirketlerden, birleşen şirket ortadan kalkar. Geriye tek bir şirket kalır.

II. DEVRALMA

Bir şirketin hisselerinin diğer bir şirket veya şahıs tarafından satın alınması ile gerçekleşir. Türk veyahut yabancı olan şahıs ve şirketler arasında serbestçe yapılabilir. Bu satın alma karşılığında hisse bedeli ödemesi yapılır. Birleşmeden farklı olarak, hisseleri devredilen şirket var olmaya devam eder, sadece şirketin hisseleri devrolunur. Süreç kısaca **(i) Niyet Mektubu Hazırlanması; (ii) Risk Analizi Gerçekleştirilmesi (Due Diligence); (iii) Hisse Alım Sözleşmesi imzası; (iv) Payların tamamı satın alınmıyorsa ayrıca Hissedarlar Sözleşmesi imzası; (v) Esas sözleşmede yapılacak değişiklikler ve ön şartların gerçekleştirilmesi, gerekli izinlerin alınması, devrin gerçekleşmesi, tescil ve kapanış** aşamalarından oluşur.

Hisse devir sözleşmesinde belirtilen tüm şart ve koşullar satıcı tarafından sağlanmış ise hisseler alıcı tarafından fiili olarak devralınır ve hisse bedeli de satıcıya ödenir. Şirketin yönetiminde ve esas sözleşmesinde bir değişiklik mevcut ise bu işlemlerin hepsi bir genel kurul toplantısı ile karara bağlanır. İlgili genel kurul toplantısının tescil edilmesi ile birlikte tüm işlemler tamamlanmış olur. Hisselerin fiili olarak devralınması ve tüm bu işlemler “Kapanış” olarak adlandırılır.

Burada en önemli nokta hisse alım (devir) sözleşmesinin hazırlanması ve imzası aşamasıdır. Hisse devir sözleşmesi imzalanması ile hisseler doğrudan devredilmez, ayrıca hisse bedeli de ödenmez. Hisse devri sözleşmesinin imzalanması ile hisselerin fiilen devredildiği zaman arasındaki zamana «Ara Dönem» denir. Ara Dönemde, due diligence aşamasında tespit edilen risklerin fiili devrinden önce giderilmesi ve şartların gerçekleşmesi, gerekli onayların alınması istenir. (Alınmayan ruhsatların alınması, rekabet kurumu veya diğer ilgili kurumlardan izinlerin alınması ve benzeri işlemler...) Ara Dönem içerisinde satın alınan şirketteki malvarlığında «önemli bedelli» işlemlerin yapılmama şartı bulunur (Şirket adına kredi çekmeme, malvarlığını kaçırmama ve benzeri işlemler...) Satın alınan şirketin tüm hisseleri satışa konu değil ise hissedarlar arasında imzalanmak üzere «hissedarlar sözleşmesi» hazırlanır ve satın alınan şirketin esas sözleşmesinde gerekli düzeltmeler yapılır.

III. FARKLARI

BİRLEŞMELER	DEVRALMALAR
Birleşme Türk şirketler arasında olabilir Birleşme neticesinde işleme taraf olan şirketlerden sadece bir tanesi kalır, kalan şirketler ortadan kalkar. Birleşme neticesinde -aksi kararlaştırılmamışsa- birleşen ve ortadan kalkan şirketin hissedarları, altında birleşilen diğer şirketin hissedarı olur. Birleşme neticesinde birleşen ve ortadan kalkan şirketin tüm malvarlığı, borçları ve alacakları bir bütün olarak altında birleşilen şirketin olur.	Devralma şahıslar veya şirketler arasında yapılabilir Hisseleri satın alınan şirket var olmaya devam eder, sadece hisselerinin sahipliği değişir. Hisse devri neticesinde -aksi kararlaştırılmamışsa- satın alan tarafından hisse bedeli verilir, satın alan taraftan herhangi bir hisse verilmez. Hisse devrine konu olan şirket var olmaya devam ettiği için bu şirketin malvarlığı, borçları ve alacaklarında herhangi bir değişim olmaz.

IV. TANIMLAR VE NOTLAR

Niyet Mektubu :

Tarafların görüşmeyi ciddiyetle yürüteceklerine dair niyet beyanı ifade eder. Görüşmenin nihai hedefinin ne olduğunu anlatır. Projenin dürüstlük kuralına uygun şekilde yürütüleceği anlatılır. Belli sürede anlaşmaya varılmazsa görüşmelerin sonlandırılacağı yazılır. Tarafları bağlayıcı nitelikte olmaz. Sadece tarafların niyetlerini ifade eder. Ancak bir takım istisnaları da mevcuttur. Şöyle ki; sürecin gizlilik içerisinde yürütüleceğine dair bağlayıcı olan birtakım maddeler eklenir. Tarafların sadece birbirleri ile bu projeyi yürüttüklerine, başka kimseyle görüşmediklerine dair bağlayıcı nitelikte münhasırlık maddeleri bulunur.

Due Dilligence :

Hissesi devralınan şirketin hukuki ve mali güncel durumunun görülmesi için “Due Diligence” yani şirket hakkında detaylı araştırma ve inceleme yapılır. Basit tabirle hisseleri devralınacak şirkete bir «check-up» yapılmaktadır. Satın alınacak şirkete ilişkin tüm hukuki ve finansal veriler satın alanın hukuki ve mali danışmanları tarafından incelenir. İnceleme; finansal, hukuki, ticari, teknik konularda ve ayrıca varsa çevresel ve diğer konularda ayrı ayrı uzmanlarca yapılır. Elde edilen bilgiler ile satın alınacak şirketin stratejik/ticari uygunluğunun tespiti, hisse bedellerinin doğru belirlenmesi ve risklerin tespiti sağlanır. Tespit edilen bir takım eksikliklerin giderilmesi veya risklerin ortadan kaldırılması istendiği takdirde hisse bedelinin bir kısmı satıcı yerine yediemine (escrow) verilebilir. Belirli bir süre içinde eksiklik giderilir veya risk gerçekleşmezse bedel satıcıya ödenebilir. Ancak eksikliklerin giderilmesi mümkün değilse hisse bedelinde düzenlemeye gidilir.

Rekabet Kurulu İzni :

Bazı hallerde rekabet kurulu izni gerekebilir. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun madde 7 hükmü uyarınca hazırlanan ve yürürlüğe giren 2010/4 sayılı “Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” Madde 7 kapsamındaki birleşme ve devralma işlemleri Rekabet Kurulu onayına tabidir. Şayet böyle bir yükümlülük söz konusu ise işlemlerin tamamlanması öncesinde Kurul izni alınması da gerekecektir.

BİRLEŞME VE DEVRALMA KOMİTESİ İŞLEVLERİ VE LİTERATÜR

Yukarıda ifade edilen teknik şartlara ilişkin birleşme ve devralmaların, konuya ilişkin bir Müsiad üyesinin varlığı, Müsiad Birleşme ve Devralma Komitesinin de konuya dahil olduğu anlamına gelecektir. Bu durumda, birleşme ve devralmanın yukarıda ifade edilen herhangi aşamalarından birisinin komite tarafından sağlanıyor olması yeterli olabileceği gibi, hiçbir aşamada yer almasa dahi, konunun raporlanarak literatürün oluşturulması ve hikayeleştirilmesi, örnek gösterilmesi, başkaca alanlarda uygulanabilmesine olanak sağlanması gibi konuların değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda Musiad Birleşme ve Devralma Komitesi (MBDK) :

- Birleşme ve devralmalarda teknik aşamalardan en az birinde yer aldığı birincil işlevi.
- Birleşme ve devralmaların teknik aşamalarının dışında yer aldığı ikincil işlevi.

Olarak iki işlevinden söz edilebilir.

MBDK ikincil işlevleri aşağıdaki ana faaliyetleri kapsar:

- Birleşme ve Devralmaların yanı sıra, şirketlere finansman ve yeni yatırım olanakları sunan halka arzlar konusunda bilgilendirmek, danışmanlık üretmek, entellektüel birikimi artırmak
- Literatür çalışmaları yaparak dünyada, Türkiye’de ve Müsiad’da istatistiki verilerden oluşan raporlar hazırlamak ve üyelerin kendi sektörlerinde strateji oluşturmalarını sağlayacak veriler üretmek
- Literatür Havuzu çalışması ile Müsiad üyelerine hizmet sunacak bir çalışma ile, dünyada ve Türkiye’de yapılan çalışmalarının akademik camiada yer alan çalışmalarını hazırlayarak kütüphane oluşturmak, MÜSİAD uhdesinde gerçekleşen faaliyetler ile kıyaslamalar yaparak yön gösterici çalışmaları sunmak.
- İşletmelerin aile anayasası üzerine çalışmalar yapmak, teknolojik ve jenerasyon dönüşümlerinden en büyük fayda üretecek şekilde yapılmasına olanak sağlayacak kurumsallaşma yapısının tesisi için eğitimler, danışmanlıklar ve beşeri sermaye birikimini artırmayı amaçlayan çalışmalar üretmek.
- Birleşme ve devralma aşamalarına benzeyen yanları olsa da uygulama alanında farklı bir “birliktelik” şeklinde dinamik bir ekosistem oluşturan kümelenme çalışmaları yaparak belirli sektörlerde MÜSİAD üyelerine yön gösterici araştırmalar yapmak ve MÜSİAD Yönetim Kurulunca kabul gören kümelenmenin ana aşamalarında yer almak.
- Kooperatif, platform ve benzeri kurumsal birlikteliklere ilişkin MÜSİAD genelinde çalışmalara katkı sunmak ve üyeleri teşvik edici, bilgilendirici faaliyetler ile desteklemek.
- İkincil işlevlerde, akademi kamu sanayi işbirliği komitesi başta olmak üzere MÜSİAD komiteleri ile ortak çalışmalar yürüterek MÜSİAD üyelerine yönelik fayda üretmek.

Şeklinde ifade edilebilir.

BİRLEŞME VE DEVİRLERDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda, "birleşme"lere geniş bir yer ayrılmış olup, Kanun'un 134. ve devamı maddeleri arasında birleşmeler düzenlenmiştir. Bununla birlikte, Türk Ticaret Kanunu yönden birleşme türlerinin birleşmeye katılan taraflar yönünden farklı sonuçları yoktur.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre birleşmeler kural olarak vergiye tabidir. Yani birleşen kurum birleşilen kuruma varlıklarını ve borçlar gibi yükümlülükleri satıyormuşçasına vergi ödemek durumunda kalabilirler. Nitekim 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 18'nci maddesinde bu husus açıkça ifade edilmiştir. Buna karşılık, aynı Kanun'un 19'ncü maddesine göre gerçekleşen devirler ise vergiden muaf tutulmuştur. Bu nedenle, birleşme ve devir öncesinde belli şartlara uyulursa yapılan işlemler tamamen vergiden ari olabilecektir. Konuyla ilgili gerekli detaylar aşağıda yer almaktadır.

I. Vergili Birleşme

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 18'nci maddesine göre, bir veya daha fazla kurumun diğer bir kurumla birleşmesi durumunda, birleşme tarihine kadar birleşen kurumlarda ortaya çıkan faaliyet kârları ile birlikte değer artışlarının da vergilendirilmesi gerekir. Bunun tek istisnası Kanun'un 19'ncü maddesinde yer verilen hükümlere uygun olarak birleşmenin gerçekleşmesidir.

II. Vergisiz Birleşme

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 19 'ncü maddesinde, birleşmenin özel bir türü devir olarak tanımlanmakta, kurumların yasal kayıtlarında yer alan değerler (kayıtlı değerler) üzerinden ve kurumları bir bütün halinde devralma suretiyle gerçekleştirilen işlemler devir olarak nitelendirilmektedir. Bu suretle gerçekleşen devirlerde ise, devrolunan şirketler adına herhangi bir kurumlar vergisi doğmayacağı gibi bu işlemler dolayısıyla herhangi bir damga vergisi ve harç gibi ilave vergi yükümlülükleri de doğmamaktadır.

Kanun'un 19'ncü maddesine göre, aşağıdaki şartlar dâhilinde gerçekleşen birleşmeler devir (vergisiz birleşme) sayılmaktadır:

- Birleşme sonucunda infisah eden (devrolan) kurum veya kurumlar ile birleşilen (devralan) kurumun kanuni veya iş merkezlerinin Türkiye'de bulunması,
- Müfeseh (devrolan) kurum veya kurumların devir tarihindeki bilanço değerlerinin, birleşilen (devralan) kurum tarafından bir bütün halinde devralınması ve aynen bilançosuna geçirilmesi. Bu şart asıl şart olup, devrolan kurumların mevcut yasal kayıtlarına göre oluşturulmuş bilançolarında hiçbir değer artışı veya azalışı yapılmaksızın devralan şirkete aynen devredilmeyi ifade etmektedir.

Diğer yandan, devralan kurumlarca devrolan kurumların ortaklarına kayıtlı değerlerden daha düşük bedelle hisse verilmesi vergisiz birleşme şartlarının ihlali sayılmaz.

KOMİTE ÇALIŞMA ALANLARI HAKKINDA GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

- Komite yaptığı çalışmalar ile alakalı bağlı bulunduğu Üst Kurul aracılığı ile Cumhurbaşkanlığında ki muhatap komitesine düzenli olarak rapor vermeli ve koordinasyon içinde çalışmalıdır.
- Komitenin öncelikli amacı MÜSİAD üye şirketler arasındaki birleşme ve devralma faaliyetlerine öncülük etmek ve bu doğrultuda network havuzu oluşturulmak.
- Birleşme ve devralmalar süreçleri ile sektörlerde şirketlerin sayılarını azaltarak daha güçlü yapılanma ve bunların halka arzı ile sermaye toplayıp kurumsallaşma gerçekleştirilebilir.
- MÜSİAD üyelerinin mevcut işleri dışında yatırım yapabilecekleri alanlar ile ilgili sade ve sonuca yönelik bilgiler hazırlanmalı ve bu doğrultuda stratejiler belirlenmelidir.
- Yereldeki firmaların ve KOBİ'lerin (KOBİ ihracatının artmasına yönelik) küreselleşmesi için çalışmalar yürütülmelidir.
- Firmaların sadece kar odaklı değil değer odaklı, sermaye biriktiren firmalar olmaları yönünde yol gösterilmelidir.
- Orta düşük değil, orta-yüksek, teknolojik ve katma değeri yüksek yatırımlar özendirilmelidir.
- Pandemi Hastanesi ilgili çalışmaların başka kurumlar (Kızılay, CBYO, Sağlık Sektör Paydaşları) ile de yürütülebilir.
- MÜSİAD üyelerinin sektörel eğilimleri üzerine çalışmalar gerçekleştirilmeli ve sektörel strateji planları belirlenmelidir.
- Sermaye yerine servet biriktirmiş firmalar için bu komitenin işleyişi ile önerdiği yol haritaları ile güçlendirme çalışmaları yürütülmelidir.
- Sürdürülebilir üretim ve katma değerli üretim üzerine çalışılabilir.
- Komite kapsamında 2. ve 3. jenerasyonlara komite ilgili bilgilendirmeler yapılabilir.
- Kıta, ülkelere ve Türkiye'deki Sanayi ve Ticaret Merkezi şehirlerdeki firmalara birleşme ve devralmalar komitesi anlatılarak farkındalık oluşturulmalıdır.
- Danışmanlık olarak kurumsallık, finansal gelir giderler ve bilançoların hesaplanması ve tekrardan gözden geçirilmesi gibi hizmetler verilebilir.
- Gizlilik ve şeffaflık arasındaki hassasiyetlere dikkat edilmelidir.
- Küçük ve orta ölçekteki firmalar büyümeleri, finansal sorunlarının çözülmesi ve sürdürülebilirliklerinin artırılması için çalışmalar yürütülmelidir.
- Sermaye piyasasını sürdüren birçok firma ile çalışabilir.
- Malezya'da Kobilerin borsalara (Malezya halka arz modeli) arzı Türkiye'de de uygulanabilir.
- B&D komitenin hedefi olarak tek tek sektörleri seçerek (top 10) yol haritası belirlenebilir. Her sektörün kendine has kültür, kabiliyet ve yeteneklere sahiptir. Nihayetinde, bir Türk şirketin uzun vadeli başarısı, konsolidasyon eğrisinde ne kadar yukarı çıktığına bağlıdır. Hız her şeydir ve yöneticilerin birleşme yetkinliği, özellikle konsolidasyonun orta aşamalarında çok önemlidir.

- Makro görüş üzerinden ekonomik kurumsallaşma üzerine çalışmalar yürütülebilir.
- Yıllık olarak Birleşme & Devralmalar Komitesi tarafından raporlar hazırlanabilir.
- Sürdürülebilir gelişim verileri değerlendirilebilir.
- Türkiye'deki makroekonomik değişimler üzerine çalışmalar yapılabilir.
- Ortakların savunma mekanizması geliştirilebilir.
- AB standartlarına uyumlu sistemin standartları üzerinden komite standartları geliştirilebilir.
- Türkiye'deki sahadan alınan bilgi, mevcut envanter ve data konsolide edilerek işlenebilir ve komite çalışmalarında kullanılabilir.
- B & D Komitesi ve Genç MÜSİAD koordinasyonunda, genç iş insanlarının yurtdışında yatırım yapması için teşvik edilmeli ve Genç Ticaret Elçisi Projesi gibi projeler üzerine çalışılmalıdır.
- Sektörel konsolidasyon yapılarak projeler yürütülebilir.
- Mercek altına alınan firmalardan bir havuz oluşturulup bu firmalar ile alakalı başarı hikayeleri veya benzeri haberler yaygınlaştırılabilir.
- Vergiden kaçınma hususlarında, şirketlerin açık pozisyonlarını kapatma konularında havuzdaki firmalara danışmanlık sağlanabilir.
- Kurumların ortak çatı altında buluşması ile kümelenme çalışmaları yürütülebilir.
- Birleşme ve Devralmalar özelinde sektörel ve konu özelinde anket çalışmaları yapılabilir.
- Finansman gideri aşağı çekilip faaliyet kârı korunması için çalışmalar yapılabilir.
- Finansal okuryazarlık yaygınlaştırılarak nitelik artırılabilir.
- Komitenin varlığı ve çalışmaları kısa videolar ile anlatılıp tanıtılabilir.
- Kadın istihdamı çalışmaları yürütülebilir.
- Potansiyel şirketlerle çalışmalar yürütülebilir.
- Aynı illerde çalışma yapanların haritasının çıkarılması komite için faydalı olabilir.
- Serbest bölge ve depolar kurulmasını öngören Çin'deki 365 gün fuar merkezi projesi Stadyum Alanları Kentsel Dönüşüm Projesi'ne entegre edilebilir.
- Komitemizin zamanla oluşturacağı geniş-güçlü networktan yararlanarak Türkiye'de gelecek vadeden start-up'lara yönlendirilebilir. Bu alanda çok düşük yatırım maliyeti ile güzel fikirlerle yeni başlamış projeler, ilerde ülkemizin ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır. Örneklerini her gün yaşayarak görüyoruz.
- Yurtdışında B&D komitemiz benzeri, komite, kurum veya kuruluşlar var ise; irtibata geçilebilir, iş birliği, tecrübe alışverişinde bulunabilir. Her iki tarafta oluşan datadan mümkün olduğunca karşılıklı verim alınabilir (kazan-kazan)
- En az 1 dil bilen, dünya ile entegre ve ihracat odaklı 2. Yada 3. Nesil hedef kitlemiz olmalıdır.
- Bölgesel değil sektörel alt birimler oluşturulmalıdır.

KOMİTE FAALİYET ÖNERİLERİ

- 13 sektör üzerinden şehirler taranmalı ve data çalışması yapılmalıdır.
- Bu alanda rol model ve başarı hikâyeleri tespit edilip anlatılmalıdır.
- Malezya'nın bu alandaki tecrübesinden faydalanılmalıdır.
- Girişim sermaye fonları bu kapsamda değerlendirilmelidir.
- Öngörü tespiti ve olası senaryo çalışmaları gerçekleştirilmelidir.
- Farkındalık çalışmaları yürütülmelidir.
- Kurumsallık çalışmaları yürütülmelidir.
- Yurtiçi ve yurtdışında danışmanlık çalışmaları yürütülmelidir.
- Yurtdışı örnekler çoğaltılmalıdır.
- Kobilerin sermaye piyasasındaki yeri üzerine çalışmalar yürütülmelidir.
- Standartlara uyan ve standartlar koyan çalışmalar gerçekleştirilmelidir.
- Paydaş kurumlarla MoU ve (kurumsal işbirliği) anlaşmaları yapılmalıdır.
- Atıl kaynakların kullanımı çalışmaları gerçekleştirilmelidir.
- Komitenin kapsamı içinde kalan süreç ve işlemlerde hukuken anlaşılabilir metinler oluşturulması üzerine çalışmalar gerçekleştirilmelidir.
- Anadolu'daki finansman eksikliği üzerine çalışmalar gerçekleştirilmelidir.
- Büyük şehirlerin gezilerek bir araya gelinmesi ve dünyadaki diğer ülkelerle çalışmalar gerçekleştirilmelidir.

YURTDIŞI FAALİYETLERİ İLE İLGİLİ ÖNERİLER

- MENA bölgesinde MÜSİAD; Birçok farklı ölçekteki yatırımcılara önem veriyor bu kapsamda komite bazında bu fırsatlar değerlendirilmelidir.
- Libya'nın büyük bir pazarı var ve Trablus'un Tunus'a yakın olması ticari açıdan kolaylıklar sağlamaktadır. Komite bazında Libya'daki fırsatlar değerlendirilmelidir.
- Cezayir ve Nijerya 'da gaz üretimi var. Büyüyen ve gelişen ülkeler olması hasebiyle önem teşkil ediyor. Komite bazında bölgedeki fırsatlar değerlendirilmelidir.
- Kenya ve Uganda'da tarım üzerine çalışmalar yürütülebilir. Komite bazında bölgedeki fırsatlar değerlendirilmelidir.
- Güney Afrika'da mineral ve turizm önem arz ediyor. Batı ve önemli finans saikleri Güney Afrika'da yer almaktadır. Güney Afrika'nın kıtada finans merkezi oluşu yatırımcı ve ihracatçılarımıza birçok fırsat ve avantajlar sunmaktadır. Kıtaya giriş kapısı olarak değerlendireceğimiz Güney Afrika'ya yönelik çalışmalar yürütülmelidir.
- Afrika üzerine birleşme ve satın almalarda, maden alanında endüstri – tarım ve mineraller üzerine çalışılabilir. Komite bazında bölgedeki sektörel fırsatlar değerlendirilmelidir.
- Malezya'nın Türkiye'ye gösterdiği pozitif algıyı değerlendirip şirketler arasında joint venture fırsatları ortaya koyarak ülkeye yabancı yatırım çekilebilir.

KOMİTE KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN SUNUMLAR

• Şirket Konsorsiyumu Sunumu / Ali Emre Ak

Sunumda Konsorsiyumun ihtivası, özellikleri, unsurları, çeşitleri, joint venture ve konsorsiyumun farkları üzerinden ortaklık yapısında konsorsiyumun önemi anlatılmıştır. Konsorsiyumun firmaların kurumsallığı için ve uzun vadeli hedeflere sağladığı hukuki faydaların komite üzerinden üyelere sağlayabileceği imkânlar ele alınmıştır.

GENEL İTİBARIYLA KONSORSİYUM SÖZLEŞMELERİ AKSAN HUKUK BÜROSU

İÇİNDEKİLER

1. TANIMLAMA ve AMACI
2. ÖZELLİKLERİ & UNSURLARI & ÇEŞİTLERİ
3. JOINT VENTURE & KONSORSİYUM FARKLARI
4. SONUÇ

KONSORSİYUM NEDİR?

► İki ya da daha çok gerçek veya tüzel kişinin, her birinin belli bir işi yapmak maksadı ile ortaklaşa taahhüt etmiş oldukları işin bir bölümünün yerine getirilmesi sorumluluğunu «diğerlerinden bağımsız olarak» yüklenmek suretiyle akdettikleri sözleşmeler konsorsiyum sözleşmeleri olarak adlandırılır. Taraflardan her biri sözleşmeye konu işin yalnızca belirli bir bölümünün yerine getirilmesinden sorumludur.

► Amaç, hem teklif, hem ön görüşme, hem de bir eser sözleşmesi söz konusu ise bu sözleşmenin ifası sırasında tarafların hak ve yükümlülüklerinin belirtilmesidir. Uygulamada ortaklar konsorsiyum sözleşmesini «iş sahibine sunmak üzere ortak bir teklif hazırlamak, ön görüşme ve bunun başarılı olması durumunda iş sahibi ile eser sözleşmesi yapmak amacıyla» yaparlar.

ÖRNEK

Bir liman inşasını yüklenmek isteyen dört şirketten bir tanesi liman yönetim binasının yapımı, bir tanesi liman içerisindeki yolların yapımı, bir tanesi konteyner alanlarının yapımı ve bir tanesi de altyapının yapılması konusunda uzmandırlar. Bu dört şirket liman ihalesini açan kurum ile yapacakları sözleşmede her biri ayrı ayrı işin kendi uzmanlık alanlarını ilgilendiren bölümü açısından taahhüt altına girecek ve yalnızca o kısmın sorumluluğunu üstleneceklerdir. İşin tamamlanması esasında müteselsil sorumlulukları söz konusu olmayacaktır. Bu dört şirket tek başlarına herhangi bir varlık gösteremeyecekleri için, aralarında yaptıkları konsorsiyum sözleşmesi ile bir araya gelecek, bir grup oluşturacak ve ihaleye grup olarak katılacaklardır. İhalenin alınması halinde ise aralarındaki ilişki ve diğer tüm detaylar, henüz teklif aşamasından evvel akdedilen konsorsiyum sözleşmesi ile halihazırda belirlenmiş olacağından, ayrıca bir sözleşme akdedilmesine, yeni bir ortaklık kurulmasına gerek kalmayacaktır.

ÖZELLİKLERİ

- Konsorsiyum sözleşmesinin geçerliliği herhangi bir şekle tabi değildir. Sözleşme yazılı olarak yapılabileceği gibi sözlü olarak da yapılabilir ancak pek tabii konsorsiyum sözleşmelerine konu işlerin mahiyeti, gerektirdiği uzmanlık, yüksek bütçeli işler olmaları ve benzeri sebeplerle uygulamada sadece yazılı olarak yapılmaktadır.
- Konsorsiyum belirli iş için oluşturulduğundan, amacı, mahiyet itibarıyla süreklilik arz etmemektedir. Bu sebeple konsorsiyuma geçici ortaklık da denilmektedir. Ancak bazı durumlarda nadiren de olsa amaç süreklilik arz edebilir.
- Konsorsiyumu temsil yetkisi konsorsiyum liderine aittir. Liderin bu temsil yetkisini kullanım biçimi, konsorsiyumun ne tarzda yapılandığına bağlıdır. Taraflar bu konuda tamamen serbest olup isterlerse bir «dış ortaklık biçiminde» yani liderin konsorsiyumun diğer üyeleri adına ve hesabına hareket ettiği bir yapı tesis edebilirler. Ortaklar isterlerse bir «iç ortaklık biçiminde» yani liderin yalnızca kendi adına ve hesabına hareket ettiği bir sistem de tercih edebilirler fakat bu oldukça nadir bir durumdur. Çünkü bu ihtimalde lider dışı karşı tüm sorumluluğu yalnızca üstüne almakta, sorumluluk sadece taraflar arası iç ilişkide paylaşılmaktadır.

UNSURLARI

Konsorsiyum sözleşmesinde yer alması gereken önemli unsurlara örnek olarak

- ✓ İş sahibine yapılacak teklifin oluşturulması amacına yönelik her bir üyenin teknik ve mali sorumluluklarının neler olduğunun belirlenmesi
- ✓ Her bir üyenin yüklendikleri işi ifa ederken bir alt yükleniciye işi teslim edip edemeyecekleri, etmeleri halinde bunun sınırlarının neler olacağı, bu hususta diğer tarafların rızalarının aranıp aranmadığı
- ✓ Tarafların ileride yapacakları işlerin paylaşımının nasıl olacağı
- ✓ Lider firmanın temsil yetkileri ve sorumlulukları
- ✓ Gecikme halinde sorumluluk ve benzeri hususlar gösterilebilir.

ÇEŞİTLERİ

► Emisyon Konsorsiyumları

- ✓ Bir şirketin ihraç edeceği hisse senedi ve tahvillerin sadece tedavüle çıkarılması ya da hem tedavülünün sağlanıp hem de bizzat konsorsiyumca üstlenilerek üçüncü kişilere satmak amacıyla bankaların bir sözleşme ile bir araya gelmeleridir

► Oy Konsorsiyumları

- ✓ Bir ortaklığın pay sahipleri müşterek bir amaca ulaşmak için oy haklarını belirli bir yönde kullanmak veya kullanmamak üzere anlaşmasıdır.

► Kredi Konsorsiyumları

- ✓ Bu tür konsorsiyumlarda büyük bir kredinin birden fazla banka tarafından birlikte temini amaçlanır. Kredi konsorsiyumlarının normal halinde konsorsiyum lideri, kredinin tamamını kredi kullanıcısına kendisi vermekte ve kredi geri ödemesini de yalnızca kendisi tahsil etmektedir. Ancak gerek tahsis olunan kredi tutarını gerekse kredi kullanıcısının yaptığı kredi geri ödemesini iç ilişkide diğer konsorsiyum ortakları ile paylaşır. Bu şekilde risk dağıtılmış olmaktadır.

► İnşaat Konsorsiyumları

- ✓ Yapı konsorsiyumları, birbirinden bağımsız kişi veya kuruluşların, büyük bir yapı işini işverene karşı, her biri işin belirli bir bölümünden sorumlu olmak üzere birlikte yapmak maksadıyla bir araya gelmelerini ifade eder.

JOINT VENTURE VE KONSORSİYUMUN FARKLARI

Joint Venture kelimesinin sözlük karşılığı «riski müştereken yüklenmek, risk için birleşmektir.» Başka bir deyişle, iki veya daha fazla gerçek ya da tüzel kişinin ortak bir kazanç elde etmek amacıyla ve hukuken bir tüzel kişilik oluşturmaksızın, malvarlıklarını ve en önemlisi know-how'larını bir araya getirerek oluşturdukları birliktir. Sözleşmeye dayalı joint venture ve sermayeye dayalı joint venture olarak türlere ayırmak mümkündür

► Joint venture ilişkisinde taraflar arasındaki ilişki adi şirket sözleşmesi niteliğindedir ve bu sebeple ortaklar joint venture'in borçlarından müteselsilen sorumludurlar.

► Konsorsiyumu joint venture'dan ayırmaya yarayan kıstaslardan en önemlisi sorumluluğun müteselsil olup olmadığıdır. «Konsorsiyumda ortakların müteselsil sorumluluğu söz konusu değildir.»

SONUÇ

Günümüz dünyasında üstel bir hızla gelişen ve değişen teknoloji ile beraberinde dünya çapında yayılan modernizasyon çalışmaları neticesinde, devasa inşaatlar, büyük altyapı projeleri gibi uzmanlık gerektiren, farklı disiplinlerin bir arada çalışmasını zorunlu kılan ve maliyetleri de kendileri gibi devasa projeler icra edilmektedir. Bu projeler, farklı uzmanlık alanlarından kişi veya şirketleri bir araya getirmekte, işin icrası için bir nevi birlikte çalışmaya mecbur bırakmaktadır. Anılan kişi veya şirketler, gereken ekonomik gücü ve uzmanlığı tedarik edebilmek adına bir araya gelerek mevcut riski paylaşmaktadırlar. Bir araya gelinen bu noktada, yapılan ortaklık kapsamında her bir ortağı yalnızca kendi uzmanlık alanlarında icra edecekleri işten kaynaklı olarak sorumlu tutan, diğer ortakların iş ve işlemlerinden sorumluluğu ortadan kaldıran konsorsiyum sözleşmeleri, anılan tarzda projelerin ifasında uygulamada sıkça tercih edilen, başarılı bir çözüm yolu ve ortaklık yapısı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Geleceği Planlamak Sunumu / Harun Kaynak

Sunumda ticaret hukuku, vergi sistemleri ve finans üzerinden sermaye ile şirketlerin sistematik bir biçimde nasıl daha ileri taşınabileceği anlatılmıştır. Sermayenin fonlar ile dönüştürülebilirliği, avans kar dağıtımı, limited ve anonim şirketlerin farklılıkları, şirket türleri ve sorumlulukları anlatılmıştır.

Nasıl kurulmalı?... Nasıl devretmeli?..
GELECEĞİ PLANLAMAK

- Biraz Ticaret Hukuku
- Biraz Vergi
- Biraz Finans

BUNLARA DİKKAT!... (SERMAYE)

- Şirketlerin sermayeye aktarabilecekleri fon veyedekleri varsa, bunlar sermayeye dönüştürülmeden sermaye artırılamaz. (Md. 462)
- Anonim ve limited şirketlerde sermaye taahhütleri tamamen kapatılmayan payların devri, Şirket onay vermedikçe geçerli olmaz. (Md. 491, 595)
- Anonim şirketlerin genel kurullarında oy hakkı, payın kanunen veya esas sözleşmeyle belirlenmiş bulunan en az sermaye tutarının ödenmiş olması halinde doğar. (Md. 435)
- Şirketlerin sermayeye aktarabilecekleri fon veyedekleri varsa, bunlar sermayeye dönüştürülmeden sermaye artırılamaz. (Md. 462)
- Anonim ve limited şirketlerde sermaye taahhütleri tamamen kapatılmayan payların devri, Şirket onay vermedikçe geçerli olmaz. (Md. 491, 595)
- Anonim şirketlerin genel kurullarında oy hakkı, payın kanunen veya esas sözleşmeyle belirlenmiş bulunan en az sermaye tutarının ödenmiş olması halinde doğar. (Md. 435)

AVANS KÂR DAĞITIMI

- Sermaye şirketleri kâr payı avansı verebilir. (Md. 509, 565, 644)
- 3, 6 veya 9 aylık bilançolarda kar varsa avans kar dağıtımı yapılabilir.
- Kar payı avansı sadece ortaklara, ortaklık payları oranında ve imtiyazlar dikkate alınmadan ödenebilir.
- Gerçek kişi ortaklar adına ödenmesine karar verilen tutardan % 15 stopaj yapılır.
- Kar payı imtiyazı olanların hakkı, vergi ve diğer yasal yükümlülükler ayrıldıktan sonra kalan karın yarısı ortaklara avans olarak dağıtılabilir.

LİMİTED ŞİRKETLER

- Limited şirketlerde hisse devri yazılı olarak yapılır, imzalar notere onaylatılır ve devir tescil edilir. (Md. 595, 598)
- Aksi belirtilmedikçe, limited şirketlerde hisse devri ve ortaklıktan çıkış ortaklar genel kurulunun onayına tabidir. (Md. 595, 638)
- Ortağın ayrılışının tescilinden iki yıl sonrasına kadar limited şirket iflas ederse veya devir tarihindeki yükümlülük yeni ortak tarafından yerine getirilmezse, eski ortak ek ödemeyle yükümlü tutulur. (Md. 604)
- Limited şirket, haklı sebebe dayalı olarak ortağın ortaklıktan çıkarılmasını mahkemeden isteyebilir. (Md. 640)
- Hangi tarihte edinirse edinsin, limited şirketlerin gerçek kişi ortakları (şahıslar) hisselerini sattıklarında gelir vergisi ile (KDV mükellefiyseler) KDV öderler. (GVK Mükerrer Md. 80/1)

ANONİM ŞİRKETLER

Anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetleri zilyetliğin devriyle hüküm ifade eder. (Md. 489) Aksine hüküm yoksa, A.Ş.'ler de nama yazılı pay senetleri herhangi bir sınırlandırmaya bağlı olmaksızın devredilebilirler. Devir, ciro edilip imzalanmış pay senedinin zilyetliğinin devralana geçirilmesiyle gerçekleşir. (Md. 490)

Şirketler yönünden devir işlemleri pay defterine kaydedilmelidir. Anonim şirketlerin gerçek kişi (şahıs) hissedarları hisse senetlerini iki yıldan fazla elde tutmuş iseler, satışlarından elde edilen kardan hiç vergi vermezler. (GVK Mükerrer Md. 80/1)

Anonim şirketlerin tüzel kişi hissedarları (şirketler) yatırım amacıyla satın aldıkları ve en az iki yıl aktiflerinde tuttukları hisselerinin satışından elde ettikleri karın sadece % 25'i üzerinden kurumlar vergisi öder ancak KDV ödemezler. (KVK Md. 5/e, KDVK Md. 17/4-r)

SORUMLULUKLAR

Temel Kural: Anonim ve limited şirketler borçlarından dolayı sadece malvarlığıyla sorumludurlar. (Md. 329/1, 602)

Limited şirket ortakları kamu borçlarından dolayı hisseleri oranında ancak sınırsız sorumlu olurlar. (6183 Sayılı Kanun Md. 35)

Anonim şirketlerde ortaklar şirkete koymayı taahhüt ettikleri sermayeyle ve sadece şirkete karşı sorumludurlar. (Md. 329/2)

Limited şirketlerde ortakların sermaye taahhüt borçları dışında ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri çıkabilir. (Md. 573/2)

Anonim ve limited şirketlerin yönetim kurulu ve müdürleri Şirketin kamuya olan borçlardan sınırsız sorumludur. (6183 Sayılı Kanun Mük. Md. 35)

İyi tanımadığınız kişilerle asla limited şirket kurmayın. Mali gücü zayıf kişilerle (ister Ltd. ister A.Ş. olsun) ortak dahi olmayın.

İleride ortaklıktan çıkma (hissenizi satma) ihtimaliniz varsa limited şirketlere değil anonim şirketlere şahsen ortak olun ve hemen hisse senedinizi alın. Limited şirketlere ortak olacaksanız, şahsen değil şirketlerinizi ortak edin ki satıştan doğan karlar için vergi istisnası uygulansın. Sahibi olduğunuz hisse senetlerinizi orta vadede satma ihtimaliniz yüksekse, anonim şirketlere şirket olarak ortak olmak yerine şahıs olarak ortak olun. Kuracağınız şirketlere yüksek öz kaynak aktaracaksanız, bu şirketlere şahsen değil faal olan diğer şirketlerinizle ortak olun.

ŞİRKET TÜRLERİ VE SORUMLULUKLAR

- Sermaye artırımlarınızda rüçhan hakkını mutlaka kullanın.
- Limited şirketinizi en kısa zamanda anonim şirkete çevirin.
- Gerçek kişi ortaklarınız için anonim şirketlerinizde mutlaka hisse senedi bastırın.
- Anonim şirketlerinizde yönetim kurulu üyesi olacağınıza genel müdür olun.
- Anonim şirketlerinizde tüzel kişilik adına yönetim kurulu üyeliğini tercih edin.
- Özellikle kamu borçlarından tüm yönetim kurulu üyelerinin müşterek veya müteselsil sorumlu olmasını istemiyorsanız, mali görev ve sorumlulukları ayrıştırarak yetki devri yapın.

Şirketler Anketi /Yunus Kaya

Komiteye veri sağlayabilecek bir anketin, Komite kapsamındaki önemi ve komite ile beraber MÜSİAD üyelerine sağlayabileceği faydalar aktarılmıştır. Şirketlerin; mali açıdan daha güçlü hale gelmesi ve değerini artırarak üyelerin de sermaye değerini arttırması gibi hedefler açıklanmıştır. Ortaklık ve iş birliği kültürünün canlandırılması ile avantajlı durumun görülmesi halinde hedef şirketlerin satın alınmasına destek olunması gibi şirketlere fayda sağlayacak unsurlar belirtilmiştir. Anketin son hali çalıştay sürecinde henüz neticelendirilmemiş olup Haziran ayı içinde ilk sonuçların alınması öngörülmektedir. Komitenin bu kapsamda çalışmaları ihtiyaca göre yürütülmektedir.

Anket çalışmasında ilk olarak talepler toplanmıştır. Talep toplama süreci Mayıs-Haziran 2021’de ilk anket sayesinde gerçekleşmiştir. Bu anket için önyazı olarak aşağıdaki metin kullanılmıştır.

Sayın Üyemiz,

Yeni iktisadi mimaride daha güçlü Türk şirketleri ortaya çıkarmak için 2021 yılında faaliyete başlayan Birleşme ve Devralmalar Komitesi, özellikle yurtdışında üçüncü nesile aktarılamayan ancak marka değeri yüksek firmaların Türk yatırımcı ile buluşmasını, aynı şekilde Türk firmaların büyüme anlamında tek çatı altında toplanarak farklı bir yatırım ve ortaklık modeline evrilmesini sağlamak hedefi ile kurulmuştur. Komite, bu kapsamda çalışmalar yürütmekte ve üyelerimize hizmet vermek amacıyla faaliyetler gerçekleştirmektedir.

Bu bağlamda komitemiz, şirket birleşmesi, devralma ve halka arz konusunda ilgili üyelerimizin envanterinin çıkartılmasına yönelik bir anket çalışması düzenlemiştir. Ankete vereceğiniz cevaplar, komitemizin özellikle covid sonrası süreçte çoğu firmaların mevcut yapıları ile rekabet ortamında zorlandığı bir dönemde uygun firmayı uygun yatırımcı ile buluşturmak amacıyla yapacağı çalışmalara katkı sağlayacaktır.

Ankete aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

Ankete, üyelerimizden yoğun katılım olmuştur. Talepte bulunan şirketleri daha yakından tanımak üzere ikinci bir anket çalışması sadece bu şirketlere iletilmiştir. Bu “Yakından Tanıma Formu” aşağıdaki şekilde son halini almıştır.

Komitemiz, anket çalışmalarını aralıklı olarak sürdürmeyi planlamaktadır.

Yakından Tanıma Formu

BAŞVURU BİLGİLERİNİZ	
ŞİRKET ADI:*	
NACE KODU:*	
ŞİRKET MERKEZİNİN BAĞLI BULUNDUĞU İL:*	
2020 YILI NET HASILAT:*	
2019 YILI NET HASILAT:*	
2020 YILI FAALİYET KARI VEYA ZARARI:*	
2020 NET KAMBIYO KAR/ZARAR:*	
2020 NET BORÇLANMA GİDERLERİ:*	
2020 KASA+BANKA TOPLAMI:*	
2020 TOPLAM FİNANSAL BORÇ:*	
2020 TOPLAM ÖZKAYNAKLAR:*	
2020 AMORTİSMAN+İTFA TOPLAMI:*	
DÖVİZ BORCUNUZ VAR MI, HEDGE YAPILIYOR MU?:*	
☐ Evet var, hedge yapılmıyor ☐ Hayır yok	
☐ Evet var, kısmi hedge yapılıyor	
ŞİRKETİNİZ İÇİN UYGUN FİNANSMAN/SERMAYE GİRİŞİ OLURSA , KÂRINIZIN NE ÖLÇÜDE ARTMASINA KATKI YAPAR?:*	
ŞİRKETİNİZ KENDİ SEKTÖRÜNDE "YATAY" YADA TEDARİKÇİLERİ İLE "DİKEY" BİR ENTEGRASYON İÇİN SATIN ALMA/BİRLEŞME İLE İLGİLENEBİLİR Mİ? :*	
☐ Evet ☐ Hayır	
DAHA İYİYE GİTMEK İÇİN BİZDEN İSTEYECEĞİNİZ ŞEYLER VARSA BURAYA YAZABİLİRSİNİZİTEŞEKKÜRLER:*	
2020 YILI KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİNİ YÜKLEYEBİLİRSİNİZ (İSTEĞE BAĞLIDIR):	
Gözet...	

NOT: Sunumlar "MÜSİAD BİRLEŞME VE DEVRALMALAR KOMİTESİ ÇALIŞTAYI" için komitenin gelişimi adına büyük önem arz etmektedir.

MÜSİAD Tasarruf Finansman Şirketleri ile İlgili Süreci İzlemektedir

Gayrimenkul ve taşıt alımı finansmanında faizsiz sistemin Türkiye'deki uygulayıcıları olan son düzenleme ile Tasarruf Finansman Şirketi olarak kabul edilen şirketlerle ilgili, MÜSİAD olarak gelişmeleri yakinen izliyoruz.

Bu konudaki yasal düzenlemelere baktığımızda; ilgili tarafların görüşü alındıktan sonra BDDK tarafından hazırlanan nihai metin "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" olarak TBMM'de ilgili komisyonunda görüşmeye açılarak 17 Şubat 2021 tarihi itibarıyla kabul edilmiş ve TBMM'ye kanunlaşmak üzere sunulmuştur. 4 Mart 2021 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilen 7292 nolu kanun, 7 Mart 2021 tarihli 31416 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Böylece 6361 nolu FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG, FİNANSMAN VE TASARRUF FİNANSMAN ŞİRKETLERİ KANUNU ile ana düzenleme gerçekleşmiştir. 7 Nisan 2021 tarihinde ise BDDK tarafından TASARRUF FİNANSMAN ŞİRKETLERİNİN KURULUŞ VE FAALİYET ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK resmi gazete-de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanunda ilgili düzenlemeler için intibak süreci olarak 6 ay olarak öngörülmeyle birlikte kanunun yürürlüğe girişinden itibaren bir aylık süreçte şirketlerin BDDK'ya başvurarak; ya durumlarını kanun hükümlerine uygun hale getireceklerine veya müşteri hak ve menfaatlerini zarar uğratmadan tasfiye olacaklarına dair bir plan sunmak zorunda oldukları hükmü kanunda yer almaktadır. Kanun'un yürürlüğe giriş tarihi dikkate alındığında bu süre 7 Nisan 2021'de sona ermiştir. BDDK tarafından 8 Nisan 2021'de yapılan duyuru ile 23 Şirket tek başına, 12 şirket ise 5 şirket çatısı altında birleşerek intibak edecekleri şekilde planlarını sunmuştur. Bu şirketlerin 30'unun merkezi İstanbul'da iken ikisi Gaziantep, birer tanesi de Ankara, Adıyaman ve Malatya'da bulunmaktadır. İntibak için başvuran Şirketlerin kuruluş tarihleri incelendiğinde; 4 şirketin 2017'den önce kurulduğu, 4 şirketin 2018, 15 şirketin 2019 ve 12 şirketin 2020 ve sonrasında kurulduğu görülmektedir.

Şimdi süreç BDDK'nın intibak planlarını değerlendirme süreci ile devam etmektedir. Bu aşama tamamlanana kadar başvuran tüm şirketler faaliyetlerini sürdürebilecektir. Sistemin sağlıklı hale gelmesi için yapılan çalışmalarda ilk olarak 7 Nisan'a kadar herhangi bir intibak başvurusunda bulunmayan şirketler ve ardından BDDK tarafından değerlendirme sürecini geçemeyecek şirketler tasarruf finansmanı alanında hizmet vermekten çekilecek ve faaliyetlerine devam edemeyecektir. İzni olmadığı halde bu konuda faaliyet gösteren olursa; ilgililere hapis, para cezası ve şirketin tasfiyesi gibi yaptırımlar uygulanabilecektir.

Halkımızın bir ihtiyacını karşılamak üzere faizsiz model ile gayrimenkul ve taşıt sahipliğini artıran bu sistemin ülkemizde başarılı olduğu, 300 bini aşkın kişiyi (??) banka dışında konut yada taşıt sahibi yaptığı bilinmektedir. Ancak ciddi büyüklükte paranın el değiştirdiği bir alanın denetimsiz bırakılması konusu, farklı niyetli kişilerce suistimal edilebilmektedir. Bu konuda yakın geçmişteki Çiftlikbank ve Thodex kripto para borsası gibi örnekler halkımızın tasarruflarının boşa gitmesine yol açabilmektedir. Bu nedenle dayanışmaya dayalı faizsiz sahiplendirme modelinin regülasyonlar ile devletimiz tarafından kontrol altına alınması, şirketler ve sonrasında tasarruf sahipleri adına önemli bir gelişme olarak tarafımızca değerlendirilmektedir. BDDK'ya intibak başvurusu yapan 35 şirketin 1.2 milyar TL olan sermayeleri ve birleşenlerle beraber 28 şirketin devam edeceği varsayımı ile 1.8 milyar TL daha sermaye artırımının zorunlu kılınacağı ki toplam 3.0 milyar TL sermaye büyüklüğü ile ekonomik ölçekte ciddi bir yere tekabül edecektir.

Elbette süreçte BDDK'nın reddebileceği şirketler olacaktır, planların uygulanması için zamana ihtiyaç olacaktır ancak yola devam edecek firmalar ile Türkiye, daha güçlü bir tasarruf finansmanı sektörüne kavuşacak, önümüzdeki yıllarda oto ve konut sahiplendirme pazarından aldıkları pay artacaktır. Türkiye için, halkımız için bu gelişmelerden memnuniyet duyduğumuzu tüm paydaşlarımız ve kamuoyu ile paylaşmak isteriz.

...

1990'dan beri refahın ve mutluluğun sağlandığı bölgesinde, ekonomik ve siyasi alanda etkin, dünyada saygın bir Türkiye idealiyle çalışan MÜSİAD'ın misyonu üyeleri arasındaki dayanışmayı geliştirmek ve kendi içinde sağladığı bu birlik ve beraberlik ruhuyla ülkemizin maddi ve manevi yönden gelişmesine katkıda bulunmaktır. MÜSİAD olarak başta üye şirketlerin olmak üzere Türk şirketlerinin daha güçlü hale gelmesi için yeni bir hareketi başlattığımızı duyurmak istiyoruz.

Dünyada sermayenin serbest dolaşımı ve küreselleşme ile beraber büyük şirketlerin daha da güçlendiği bir dönem yaşanmaktadır. Bu süreçte bir çok girişim, hayatta kalıp daha da büyümenin yolunu birleşme veya satınalmalar ile sağlamaktadır. Başlarken online kitap satan bir şirket olan Amazon, 20 yılda 104 şirketi satın alıp 22 şirkete ortak olarak günümüzde 1.3 milyon kişinin çalıştığı dünyanın en büyük şirketlerinden biri haline gelirken başta ABD olmak üzere gelişmiş ülkelerdeki büyük şirketlerin çoğunun M&A (Birleşme & Satınalma) ile kendilerini geliştirdikleri bilinmektedir. Son yıllarda bu kervana globalde söz sahibi olmak isteyen Çin'in şirketlerinin de katıldığı görülmektedir.

2015'de 5 trilyon dolara ulaşan M&A hacmi pandmemi yılı 2020'de bile 3.4 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Oysa Türkiye'de bu rakam yaklaşık 7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dünya ekonomisinde aldığımız paya göre çok düşük olan bu veri doğrudan yada dolaylı olarak şirketlerimizin global rekabette geri kalmalarına, ülkemizin kilo başına ihracat rakamının düşmesine, beyin göçüne katkı vermektedir.

Oysa ülkemiz bir çok konuda olduğu gibi bu konuda da aslında geçmişinde güzel örneklerle sahiptir. Osmanlı Döneminde finans alanında gelişmelerin yaşandığı yıllarda ülkemizde bilinen ilk birleşme, 1874 yılında Avusturya Osmanlı Bankası ile Banka-i Osman-i Şahane'nin birleşmesi olarak biliniyor. Bu birleşmeden yıllar sonra ABD'de birinci dönem olarak adlandırılan birleşme dönemi yaşanacak ve sektörel tekeller ortaya çıkacaktır.

Mevzuatımızda 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda, "birleşme"lere geniş bir yer ayrılmış olup, Kanun'un 134 ve devamındaki maddelerinde birleşmeler düzenlenmiştir. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ise vergisel olarak bu konuda ana düzenlemeleri yapmaktadır. Vergisel olarak gelişmiş ülkelere göre daha az avantaj sunulsa da çok uzak sayılmayacak 2010-2015 yılları arasında 106 milyar dolar toplam olmak üzere yıllık ortalama 17.7 milyar dolarlık M&A işlemleri ile ülkemiz güçlü bir süreç yaşamıştır. Ancak 2016-2020 arasında M&A tutarı toplamda 44 milyar dolara gerilerken ortalama yıllık hacim de 8.8 milyar dolara gerilemiştir. Son 2 yılda ciddi azalışa karşın Türk şirketlerinin bölgesel ve küresel bir güce dönüşmesi için özellikle yurtiçi şirketler arasında M&A süreçlerinin artmasını önemsiyoruz. 2018 öncesi 20 yıllık dönemde yabancı yatırımcının Türkiye'de yaptığı satın alma sayısı (883), Türk şirketlerin yurt dışına yaptıkları yatırım sayısından (275) 3 kat fazla olmuştur.

Biz de bu konudaki açığı telafi etmek üzere yurtdışında satın almalardan önce yurtiçinde güçlü şirketlerin ortaya çıkmasına öncelik vereceğiz. İşte MÜSİAD olarak alanında yetkin sermaye piyasası uzmanları, vergi uzmanları, denetçiler, akademisyenler, reel sektör temsilcileri ile beraber BİRLEŞME VE DEVRALMALAR KOMİTESİ oluşturulmuştur. İlk çalıştayı 11 Mart 2021 tarihinde gerçekleştiren komitemizin temel amacı ortaklık ve işbirliği kültürünün canlandırılması, alanında güçlü şirketlerimizin ortaya çıkması, sermaye piyasalarından daha fazla şirketin yararlandırılması olacaktır. Bu amaç doğrultusunda ülkemizin önemli kurum ve kuruluşları ile de işbirliği içerisinde olacaktır.

Saygılarımızla,

Kaynaklar:

<https://www.dunya.com/kose-yazisi/turkiyedeki-ilk-sirket-birlesmesi-abdden-once-yapildi/611630>
BDDK duyuruları
Tasarruf-Finansman-Sirketleri-MASAK Rehberi.pdf
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_mergers_and_acquisitions_by_Amazon
EY ve Deloitte M&A raporları
https://www.ktu.edu.tr/dosyalar/sbedergisi_Oddaf.pdf
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1120580> 20 yıllık inceleme

İyi Niyet ve İşbirliği Anlaşması (MoU)

Bundan böyle ‘Taraflar’ olarak adlandırılacak olan MÜSİAD ve [1] iki kuruluşun çalışma alanlarında ve çalışanları arasında ortaklık ve işbirliği ilişkilerinin geliştirilmesini arzulamakta ve karşılıklı yarar prensiplerinin önemini kabul etmekte olup aşağıdaki kararları almışlardır:

Taraflar; mali olanaklar, ekipman ve insan kaynakları yeterlilikleri çerçevesinde, yürürlükteki kanunları ve yönetmelikleri göz önünde bulundurularak, özellikle kendi networklerinde mevcut gerçek ve tüzel kişiler arasında gerçekleşecek birleşme, devralma ve satın alma işlemleri ile her nevi yatırımın desteklenmesi ve hayata geçirilmesini amaçlamaktadırlar. Taraflar bu doğrultuda, verimli ve karşılıklı yarar getirecek işbirliği imkanlarını geliştirmek ve genişletmek amacıyla ortak bir anlayış ve işbirliği oluşturacaklardır. Anlaşmanın uygulanmasının izlenmesi ve işbirliğine ilişkin konuların gerçekleştirilmesi için bir ortak çalışma komisyonu oluşturabileceklerdir.

Bahse konu işbirliğinin desteklenmesi üzere karşılıklı yarar sağlayan bir anlaşma için taraflar;

1. İş dünyasına dair bilgilerin yanı sıra ekonomik bilgi ve dokümanlar paylaşılacaktır.
2. Her iki tarafın yurtdışındaki ofis, şube ve temsilcilikleri, uluslararası kalkınma işbirliği proje ve faaliyetleri çerçevesinde karşılıklı anlaşma ile birbirlerinin imkanlarından faydalanabileceklerdir.
3. Mutabık kalınmış işbirliği projeleri kapsamında gerçekleştirilecek yurtiçi ve yurtdışı seyahatlerde taraflar imkânlar ölçüsünde destek sağlayacaklardır.
4. Taraflara ziyarette bulunan firma/kurum temsilcisi ya da bireysel işadamlarına kalkınma işbirliğine yönelik gerekli yönlendirme ve koordinasyon sağlanabilecektir.
5. Taraflar arasında kalkınma işbirliğine yönelik mesleki eğitim, girişimcilik ve istihdam çalışmaları ve benzeri konularda ortak projeler yürütülebilecektir.
6. Ticaret fuarları, sergiler, seminerler ve tarafların organize ettiği diğer etkinliklere katılım için gerekli koordinasyon desteği sağlanabilecektir.
7. İnternet, e-posta, web sayfası gibi bilgisayar ağından, uygun ve erişilebilir olan diğer iletişim sistemi ağları ile temas kurulabilecektir.

Taraflar, işbu MoU’da yazılı hususlar ve bu kapsamda gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin gizli olduğu ve Tarafların ortak mutabakatı olmadıkça ifşa edilmeyeceği konusunda mutabıktırlar.

Taraflar, gizlilik prensibi hariç, işbu MoU kapsamında yukarıda belirtilen hususların Taraflar açısından hukuken bir bağlayıcılığı olmadığı, bir yükümlülük olarak addedilmeyeceği ve yazılı hususların yerine getirilmemesi halinde bu durumun herhangi bir şekilde bir hukuki sürece konu olmayacağı konusunda mutabıktırlar.

İşbu MoU üç (3) sayfa ve Türkçe olarak hazırlanmış olup, taraflarca Türkiye’de, __/__/__ tarihinde iki (2) nüsha halinde imzalanmıştır.

Memorandum of Understanding (MoU) on Cooperation

MUSIAD and [1], hereinafter referred to separately as the “Party” and together as the “Parties”, desiring to promote favorable relation of partnership and co-operation between the business and the people of two organizations & countries and, recognizing the importance of the principles of equality and mutual benefit, have agreed as follows:

1. The Parties will endeavor to collaborate on mutually agreed activities especially but not limited to in the fields of Merges, Acquisitions, Finance, Investment and other fields that will be mutually agreed upon by the Parties.
2. The Parties shall strengthen their cooperation in order to enhance and promote conscious and sustainable mergers and acquisitions to be realized, and to promote any kinds of investments between their networks, and as well as to advance the economic growth of the Turkish entities in this respect.
 - a. Regular exchanges between the Parties on bilateral and multilateral economic, trade and investment related issues as well as exchange of expertise, resources, projects and incentives
 - b. Greater exchange of trade and investment missions to strengthen trade and investment promotion efforts
 - c. Greater investment and boosting joint ventures by creating favorable conditions and providing all necessary assistance for companies and investors who are interested in any kind of merger, acquisition or investment transactions
 - d. Encouraging the relevant entities to participate in business seminars and other activities organized by the parties regarding the main purpose of this MoU
 - e. Co-organizing business events to provide a platform for networking
3. Both parties will undertake to observe this MoU and will keep secret all confidential information and data obtained during any mission.
4. This MoU will become effective on the date of signature and will continue to be in effect for a period of one (1) year.
5. This MoU will be automatically renewed excepting that either party notifies the other party of its intent to amend or terminate this Memorandum in writing at least one (1) month before the date of its automatic renewal.
6. This memorandum, with the exception of the confidentiality obligation stipulated in which will be legally binding and survive the termination of the Memorandum, is aimed to reflect common views of the partners, and therefore, will not be treated legally binding.
7. Any dispute concerning the interpretation or application of the provisions of this Memorandum will be settled by the parties through consultations and negotiations.

The Parties hereto have signed this Memorandum in Istanbul, Turkey on in two original English copies, both of them being equally valid.

MUSIAD

[f](#) [t](#) [@](#) [in](#) /musiad [globe](#) /musiad.org.tr